

иностранных студентов находится в прямой зависимости от формирования их лингвострановедческой компетентности;

- повышение интереса к урокам русского языка возможны при условии создания определенной системы работы, включающей: а) отбор памятных архитектур, используемых в учебном процессе; б) искусствоведческих текстов, рассказывающих о национально-репрезентативных архи-

тектурных шедеврах; в) использование лингвострановедческих искусствоведческих материалов в качестве средства обучения различным видам речевой деятельности на русском языке и усвоения лексики; г) создание специального комплекса упражнений на указанных материалах, реализующего единство формирования коммуникативной и лингвострановедческой компетенции учащихся.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ:

1. Воробьев В.В. О статусе лингвокультурологии // IX Международный Конгресс МАПРЯЛ. Русский язык, литература и культура на рубеже веков. -Т.2. Братислава.

1999.

2. Шахлеин В.М. Лингвокультурологическая ситуация и исследование текста. М., 1997.

УДК: 378.014.15

К.В. Антонова

СПЕЦИФІКА СОЦІАЛЬНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ДЗ "Луганський державний медичний університет"

Соціально-освітнє середовище медичного університету – це багаторівнева структура, що складається з ключових факторів, що визначають рівень та якість освіти, яку отримує суб'єкт навчання, його якісні моральні, духовні, психологічні характеристики, комунікативні навички спілкування, також сюди відносимо якісний склад викладачів та матеріально-технічне забезпечення вищого навчального закладу; коло сторонніх людей, які опосередковано впливають на освітньо-виховний процес у медичному університеті (адміністрація міста, структура охорони здоров'я міста та регіону, громада й т.ін.); суспільно-політичний устрій країни; соціокультурне середовище (в тому числі й педагогічна культура та медична деонтологія); засоби масової інформації; природні та кліматичні умови; випадкові події. З метою подальшого дослідження, вивчення та формування ефективного соціально-освітнього середовища медичного університету необхідно, на нашу думку, виділити специфічні риси даного середовища.

Специфіка соціально-освітнього середовища медичного університету, на наш погляд, полягає в наступних аспектах:

❖ специфічність мови, понятійно-термінологічного апарату професійного спілкування, куди студенти занурюються з перших днів навчання, не

маючи часу для адаптації;

❖ біоетика та деонтологія на всіх етапах навчання, які сприяють виробленню ставлення до хворої людини як до особистості;

❖ навчальна діяльність відбувається як в спеціалізованих навчальних корпусах та лабораторіях, так і в медичних закладах, таким чином, соціально-культурне середовище медичних закладів іманентно проникає в соціально-освітнє середовище медичного університету;

❖ науково-медично-педагогічні школи, які надають змістовно життєві орієнтири студентам та створюють активний, творчий вектор середовища медичного університету як фактор самореалізації в безперервному професійно-особистісному розвитку;

❖ полінаціональний склад студентського контингенту більшості медичних університетів України.

Зазначені специфічні риси соціально-освітнього середовища медичного університету необхідно враховувати в подальшому дослідженні структурних компонентів середовища медичного університету, а також в процесі проектування соціально-освітнього середовища згідно з сучасними вимогами навчально-виховного процесу та необхідністю медичного забезпечення суспільства.

УДК: 37.04

И.В. Корчикова

АВТОНОМИЯ СТУДЕНТА КАК ЗАЛОГ УСПЕШНОГО ОБУЧЕНИЯ В ВУЗЕ

ГЗ «Луганский государственный медицинский университет»

Приоритетной задачей современного высшего образования в Украине является усиление роли самостоятельности и автономии студента на всех этапах обучения. В мировой психолого-педагогической литературе само-

стоятельность и автономия рассматриваются как определяющий вектор полноценного развития личности. Проявление автономии во всех сферах жизнедеятельности человека считается показателем его психологической зре-

лости, а так же индикатором позитивного направления становления личности.

Студенческий период жизни человека приходится на период ранней и поздней юности, когда главными сферами жизнедеятельности являются профессиональное обучение и личностный рост. Социальная ситуация развития в юношеском возрасте характеризуется естественным стремлением к автономии, что удачно сочетается с необходимостью в организации автономного обучения. По мнению Ж. С. Аникиной, «... учебная автономия означает готовность и способность обучающихся взять на себя управление своей учебной деятельностью, а также приобрести навыки и умения, позволяющие осуществлять самообразование и самосовершенствование». Д. И. Бакало и Ю. В. Шишковская считают, что самообразование является деятельностью, которая формирует профессионально ориентированные компетенции, среди которых креативность, ответственность, автономия.

Соответственно, при организации такого обучения должна изменяться роль и задачи преподавателя. По мнению D. Little задача преподавателя при автономном обучении заключается в правильном выборе учебных стратегий, которые в свою очередь позволяют облегчить процесс обучения и ведут к оптимальной организации всего учебного процесса. Ученый отмечает, что преподаватель берёт на себя роль организатора, или менеджера («manager of learning resources»)

с целью повышения активности учащегося, где должное внимание отводится внутренней позиции студента. В. А. Воробаева так же считает, что при автономном обучении преподаватель перестаёт быть центральной фигурой учебного процесса, студенты сами должны определять, какими путями они придут к поставленной цели, какие материалы и вспомогательные средства смогут использовать, какие методы для них приемлемы, как распределить время и как себя контролировать. Автор в своей работе отмечает, что модель автономного обучения предполагает отказ преподавателя от роли единственного источника информации, на смену которого должно прийти желание выступать в роли помощника и консультанта.

Мы в свою очередь понимаем под автономией способность к принятию самостоятельных и независимых от непосредственных внешних влияний решений в процессе обучения в виде сознательного выбора на основе рефлексии собственных потребностей, мотивов и ценностей. Сознательный выбор является залогом постановки четкой цели, что позволяет студенту планировать свою деятельность на всех этапах обучения.

На наш взгляд, проблема автономии в образовании одна из новых широко обсуждаемых тем в современной психологии и педагогике, но относительно мало исследуемая, что позволяет предположить о необходимости ее изучения в ближайшем будущем.

УДК: 37.025

В.І. Луценко

НАВЧАННЯ АУДІОВАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

ДВНЗ «Національний гірничий університет»

Проблема слухання і розуміння усної інформації у процесі спілкування, як відомо, є надзвичайно важливою, оскільки вміння слухати значною мірою забезпечує ефективність комунікативної діяльності людей. За допомогою аудіювання відбувається передача знань, обмін інформацією, ним пронизаний увесь процес навчання у вищій школі, адже аудіювання є основою для оволодіння іншими видами мовленнєвої діяльності.

У реальній комунікації аудіювання виконує такі основні функції: задовольняє потребу студента в одержанні необхідної інформації через слуховий канал; є складовою частиною усного спілкування; відіграє роль контролюючої ланки під час говоріння, письма, читання.

Необхідність розвитку аудіативних умінь іноземних студентів пов'язана з соціальними потребами, адже іноземці мають різні рівні підготовки до сприймання усного мовлення, а відтак потребують навчання і розвитку аудіа-

тивних умінь.

Останнім часом зацікавленість проблемою аудіювання значно зросла, бо успішне володіння усним мовленням, його розвиток і збагачення неможливі без вироблення та вдосконалення вмінь сприймати мовлення на слух та використовувати одержану інформацію у власних висловлюваннях.

Термін «аудіювання» запропонувала використовувати З. А. Кочкіна на позначення процесу сприймання, розпізнавання і розуміння почутих мовних сигналів на відміну від читання як процесу сприймання і розуміння писемного мовлення [2; 14].

У працях учених-лінгводидактів і психологів (В.О. Артемов, І.П. Гудзик, І.О. Зимня та ін.) наголошується, що успішне оволодіння студентами говорінням, читанням і письмом значною мірою залежить від рівня опанування ними вміннями та навичками слухання і розуміння усного мовлення.